Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi • Ocak 2023, 57: 1-18• ISSN: 2147-5202
DOI: 10.15285/maruaebd.xxx

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

Okulöncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 48-72 Ay Arası Çocukların Özdüzenleme Becerilerinin İncelenmesi*

Investigation of Selection Regulation Skills of Children Between 48-72 Months Continuing to Preschool Education Institutions

Feride ARABACI **
Işık KAMARAJ ***

Öz

Özdüzenleme becerileri, okula hazır bulunuşluğun ve erken okul başarısının önemli bir yordayıcısıdır. Özdüzenleme, hedeflere yönelik eylemler amacıyla bilişsel, duygusal ve motivasyonel aktivasyonu yönetme yeteneğini ifade eder. Bireylerin kendi duygularını ve davranışlarını kontrol etmelerine ve değiştirmelerine, başkalarıyla olumlu etkileşimler sürdürmelerine ve genel olarak daha uyumlu işlevler için koşullar sağlamasına olanak tanır. Özdüzenleme becerileri, düşünceleri, duyguları ve davranışları kontrol etmek için çeşitli becerileri içerir. Özdüzenleme becerileri erken çocukluk döneminde gelişir, daha sonra anaokulu ve okulöncesi yaştan itibaren hızla artar ve doğrusal olmayan süreçlerde yetişkinliğe kadar gelişir. Bu araştırmanın amacı, Karaman ilinde 2017-2018 eğitim öğretim yılında okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden 48 ile 72 ay arası çocukların özdüzenleme becerilerinin incelenmesidir. Araştırmada araştırmacı var olan durumu ortaya çıkarmayı amaçladığı için tarama modeli kullanılmıştır. Örneklem olarak 180 çocuğa uygulama yapılmıştır. Uygulama için Okulöncesi Öz Düzenleme Ölçeği (OÖDÖ) kullanılmıştır. Ortalamalar arasındaki farkı test etmek için parametrik olmayan (non-parametrik) istatistik teknikler kullanılmış olup Mann Whitney U-testi ile Kruskal-Wallis Testi analizleriyle ölçüm yapılmıştır. Testlerin Cronbach Alpha Katsayıları incelendiğinde ölçeğin oldukça yüksek derecede güvenilir bulunmuştur. OÖDÖ Cronbach Alpha Katsayıları incelendiğinde toplam ortalamanın α=.81 olarak oldukça güvenilir bulunmuştur. Araştırma

* Bu makale Feride ARABACI tarafından hazırlanan "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 48-72 Ay Arası Çocukların Özdüzenleme Becerilerinin İncelenmesi: Karaman İli Örneği" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Müdür Yrd., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Uygulama Anaokulu, E-posta: eslemerem@gmail.com, Orcid ID: 0000-0002-3271-4820.

*** Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi ABD., E-posta: kamaraj@marmara.edu.tr, Orcid ID: 0000-0001-8437-8358.

Makale Gönderim Tarihi: 11.11.2022 **Makale Kabul Edilme Tarihi:** 28.01.2023

sonunda; 48 ile 72 ay arası okulöncesi öğrencilerinin, *"Dikkat/Dürtü Kontrolü"* alt boyutunda öz düzenleme becerilerinde daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Uygulayıcı Değerlendirme Formundan elde edilen öz düzenleme puanları, öğrencilerin yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Okulöncesi eğitim, Özdüzenleme, Özdüzenleme becerileri.

Abstract

Self-regulation skills are an important predictor of school readiness and early school success. Self-regulation refers to the ability to manage cognitive, emotional, and motivational activation for goal-directed actions. It allows individuals to control and change their own emotions and behaviors, maintain positive interactions with others, and generally provide conditions for more adaptive functioning. Self-regulation skills include a variety of skills to control thoughts, feelings, and behavior. These self-regulation skills develop in early childhood, then increase rapidly from kindergarten and preschool age, and develop into adulthood in non-linear processes. The aim of this research is to examine the self-regulation skills of 48-72 months old children attending pre-school education institutions in Karaman in the 2017-2018 academic year. In the research, the scanning model was used because the researcher aimed to reveal the existing situation. As an example, the application was made to 180 children. The Preschool Self-Regulation Assessment (PSRA) was used for the application. Non-parametric statistical techniques were used to test the difference between means and measurements were made by Mann Whitney U-test and Kruskal-Wallis Test. The Cronbach Alpha Coefficients of the tests were found to be highly reliable and highly reliable. When the Cronbach Alpha Coefficients were examined, it was found that α=.81 was quite reliable. At the end of the research; It was concluded that 48-72 month old preschool students were more successful in self-regulation skills in the *"Attention/ Impulse Control"* sub-dimension. Self-regulation scores obtained from the Practitioner Evaluation Form of Preschool Students show a significant difference according to the age variable of the students.

Keywords: Preschool education, Self-regulation, Self-regulation skills.

Summary

Introduction

The education given in the process from the birth of human beings to the basic education level is called *"pre-school education"*. The education given in the pre-school period also shows its effect in the later years of the individual's life. This period, in which major breakthroughs occur in the development of the individual, is also called *"early childhood"* (Aral et al., 2011). The experiences of children in the preschool period, where development and learning occur very quickly, have the potential to affect their future. Considering that education exists in every moment of an individual's life from birth to death; First of all, it should be discussed how education should be in early childhood (Kayın, 2022).

This research is the examination of self-regulation skills of 48-72 months old children attending pre-school education institutions in Karaman province.

Research topics

To attend pre-school education institutions in Karaman;

1. What is the level of self-regulation skills of 48-72 month old children?
2. Do self-regulation skills of 48-72 month-old children differ according to gender?
3. Do the self-regulation skills of 48-72 month-old children differ according to the age of the children?
4. Do self-regulation skills of 48-72 month old children differ according to the variable of having a room or not?

Method

It consists of 180 students studying in Karaman for 48-72 months in the 2017-2018 academic year.

Research Model

Since the research aims to reveal the current situation, scanning model was used. Survey models are approaches that aim to describe a past and present situation as it is. The event, person or object that is the subject of the research is tried to be defined as it exists in its own conditions. No effort is made to change or influence them in any way (Eroğlu, 2006). The survey type is used to work with large groups and provides partners in the social sciences. The current situation is observed in research models. In other words, the researcher does not have any manipulation on the independent variable (Büyüköztürk, 2001; Karasar, 2005).

Research Group

Private and official kindergartens, independent kindergartens and Girls' Vocational High Schools affiliated to the Ministry of National Education in the central district of Karaman province consist of 48-60, 61-72 months and pre-school education students. In line with these data, a total of 3.704 students in 36 institutions located in the Central District of Karaman Province constitute the universe of the research. The sample of the study consisted of 180 randomly selected students from 10 schools for 48-72 months in the 2017-2018 academic year.

Data Collection Tools

Smith-Donalt et al. (2007) developed the Preschool Self-Regulation Scale, a scale that allows performance-based assessment in the USA. The validity and reliability studies of the scale in Turkey were conducted by Fındık-Tanrıbuyurdu (2012).

Analysis of Data

Data analyzes were performed with the IBM SPSS Statistics 21.0 package program.

Findings

Findings of the Students on the Total Average and Sub-Dimensions of the Preschool Self-Regulation Scale

The PSRA average of the students was determined as *"Self-Regulation Practitioner Evaluation Form (Total)"* (X=39.20), *"Attention/Impulse Control"* (X=26.63), *"Positive Emotion"* (X=12.57), respectively. Of the sixteen directives in the self-regulation practitioner evaluation form, ten are related to attention/impulse control, and six are related to positive behaviors. The total mean of the Self-Regulation Practitioner Evaluation Form (X=2.45) was obtained as the mean of the attention/impulse control sub-dimension (X=2.66) and the mean of the positive behavior sub-dimension (X=2.09).

It is seen that 48-72 month old students are more successful in attention/impulse control self-regulation skills.

Findings Regarding Students' Self-Regulation Scale by Gender

According to the Mann-Whitney U-test results, there is no significant difference at the p>.05 level (p=.867) in the total self-regulation scores of the students from the practitioner according to the gender of the teacher. evaluation form. students. There is no significant difference at the p>.05 level (p=.399) in the total attention/impulse control scores obtained by the students from the self-regulation practitioner evaluation form. according to the gender of the students. There is no significant difference at the p>.05 level (p=.143) in the Mann-Whitney U-test results of the positive emotion scores of the students according to their gender.

Findings of the Self-Regulation Scale by Age of Students

There is a significant difference at the p<.05 level (p=.001*) for the Mann-Whitney U-test result of the total self-regulation scores obtained from the practitioner evaluation form of the students according to the age of the students. In the practitioner evaluation form, it was determined that 61-72 month old students had the highest rank average (SO:102.60).

There is a significant difference at the p<.05 level (p=.005*) for the Mann-Whitney U-test results of the total attention/impulse control scores obtained from the students' self-regulation practitioner evaluation form according to the age of the students. It was determined that 61-72 months old students gave the highest rank average (SO:100,89) to the practitioner evaluation form. According to the results of the Mann-Whitney U-test performed according to the age variable of the students, there was no significant difference at the p>.05 level between the positive emotion scores (p=.182).

Findings of Self-Regulation Scale According to Whether Children Have Their Own Room or Not

In the total self-regulation scores obtained from the practitioner evaluation form of the students, there is no significant difference at the p>.05 level (p=.871) according to the Mann-Whitney U-test results between the variable of whether the students have their own room or not. According to the

results of the Mann-Whitney U-test conducted according to the variable of whether the students have their own room or not, in the total attention/impulse control scores obtained from the self-regulation practitioner evaluation form, there is no significant difference at the p>.05 level (p=.296). A significant difference was found at the p<.05 level (p=.006*) according to the results of the Mann-Whitney U-test performed according to the positive emotion scores and the students' room ownership variable. In the positive emotion sub-dimension, it was determined that the families of the students who had the highest rank (SO: 96.82) answer to the practitioner evaluation form.

Discussion

It was concluded that 48-72 month-old preschool children were more successful in self-regulation skills in the "Attention/Impulse Control" sub-dimension.

Self-regulation scores of 48-72 month-old preschool students from the practitioner evaluation form did not show a significant difference according to the gender variable. However, in the practitioner evaluation form, it was determined that the highest ranking average was female students.

The self-regulation scores of 48-72 month-old preschool students obtained from the practitioner evaluation form differ significantly according to the age variable of the students. It was determined that older students (61-72 months) were more advanced in terms of self-regulation skills. A significant difference was found in favor of 61-72 months old students in the attention/impulse control sub-dimension.

There was no significant difference between the self-regulation scores of 48-72 month-old preschool students obtained from the practitioner evaluation form, depending on whether the students had a room or not. However, a significant difference was found in favor of students with a room in the positive emotion sub-dimension.

Giriş

İnsanoğlunun doğumundan ilkokul eğitim düzeyine kadar geçen süreçte verilen eğitime *"okulöncesi eğitim"* denilmektedir. Okulöncesinde verilen eğitim, bireyin yaşamının sonraki yıllarında da etkisini göstermektedir. Bireylerin gelişiminde büyük atılımların gerçekleştiği bu dönem *"erken çocukluk çağı"* olarak da adlandırılmaktadır (Aral ve ark., 2011). Gelişim ve öğrenmenin çok hızlı gerçekleştiği okulöncesi dönemde çocukların edindiği deneyimler onların geleceğini etkileme potansiyeline sahiptir. Eğitim, doğumdan ölüme kadar birey yaşamının her anında var olduğunu göz önünde bulundurarak; her şeyden önce, erken çocukluk döneminde eğitimin nasıl olması gerektiği tartışılmalıdır (Kayın, 2022).

Okulöncesinde özdüzenleme becerilerinin kazanılmasında önemlidir. Özdüzenleme, okula hazır olmanın kritik bir bileşeni olarak kabul edilir (Blair, 2002; Raver, 2004). Çünkü bu beceriler, okulöncesi eğitimde akademik performansın yanı sıra akran kabulünü ve sosyal başarıyı da kolaylaştırır (Blair ve Razza, 2007; Ladd ve ark., 1999; McClelland ve ark., 2000). Okulun başlangıcındaki zayıf

özdüzenleme, muhtemelen sınıfta davranış sorunları ve akademik beceriler edinmede zorluk dahil olmak üzere gelecekte uyumsuz sonuçlara yol açabilmektedir. Özellikle okulöncesi dönemde nöroplastisite gelişimi için kritik bir dönem olduğundan, nöroplastisite gelişimi teşvik edilebilir ve maksimize edilebilir. Aynı zamanda, nöroplastisite, çevresel müdahaleler yoluyla özdüzenleme becerilerini geliştirmek için fırsatlar yol açmaktadır.

Özdüzenleme, eğitim, nörobilişsel ve çocuk gelişimi araştırmalarında merkezi konulardan biri haline gelmiştir (Becker ve ark., 2014; Best ve Miller 2010; Diamond ve Lee 2011; Hernández ve ark., 2017; Munakata ve ark., 2012; Ponitz ve ark., 2009; Schmitt ve ark., 2019;Slot ve Von Suchodoletz, 2018;Traverso ve ark., 2015;Zelazo, 2015). Okula hazır olma, sınıf davranışı ve akademik başarı için özdüzenlemenin önemi konusunda artan bir farkındalık vardır (Berry, 2012; Eisenberg ve ark., 2010; Hernández ve ark., 2017; Liew, 2012; Ribner ve ark., 2017; Rimm-Kaufman ve ark., 2009; Röthlisberger ve ark., 2013). Ayrıca, iyi bir erken özdüzenleme, daha sonraki olumlu gelişimsel sonuçlarla ilişkilidir. Daha güçlü özdüzenleme becerilerine sahip çocuklar, yetişkin olduklarında zihinsel olarak daha iyi durumda olurlar. Özdüzenleme doğumda gelişmeye başlar ve çocuklarda anaokuluna başlamadan önce gözlemlenebilir (Puranik ve ark., 2019;Gonzales ve ark., 2021). Ayrıca erken özdüzenleme becerilerinin çocukların uzun vadede eğitime karşı başarılı uyumlarının yordayıcısı olduğuna dair önemli kanıtlar vardır, çünkü daha yüksek düzeyde düzenleme daha fazla özsaygı, mesleki başarı ve sonraki çocukluk döneminde daha sağlıklı olma gibi olumlu gelişimsel sonuçlarla ilişkilendirilmiştir. Tersine, zayıf özdüzenleme, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu, okul başarısızlığı, madde bağımlılığı, kaygı ve depresyon gibi bir dizi olumsuz sonuçla ilişkilendirilmiştir (Diamond, 2005; Hester ve Garavan, 2004; Ivanov ve ark., 2008; Kyte ve ark., 2005; Moffitt ve ark., 2011). Bu nedenle, çocukların bu temel becerileri edindiği erken çocukluk döneminde özdüzenlemeyi hedefleyen müdahale ve önleme stratejilerini kolaylaştırmak için kullanabilecekleri yöntemler sunulabilir. Erken çocukluk döneminde iyi bir dikkat ve sebat gösterme, üniversiteden mezun olma olasılığını artırmaktadır. Aynı zamanda, özdüzenleme becerileri düşük olan öğrenciler, duygusal ve davranışsal problemler geliştirme riski altındadır ve akranları ve öğretmenleri ile olumlu ilişkiler kurmakta zorlanmaktadırlar. Özdüzenleme, belirli bir bağlamsal duruma, uyarana veya talebe yanıt olarak duygu, dikkat ve davranış sistemlerinin ayarlanıp, düzenlenme sürecini ifade etmektedir. Birçoğu sosyal olarak ilgili görevlerin ve amaca yönelik faaliyetlerin ele alınması için gerekli olan çok çeşitli alt becerileri kapsayan bir şemsiye terim olarak anlaşılmaktadır. Özdüzenlemenin önemli bir yönü, alt baskın veya daha az belirgin bir tepki vermek için baskın bir tepkiyi saklama yeteneği olarak tanımlanan çaba harcayan kontroldür (Rothbart ve Bates, 2006). Örneğin, bir çocuk sürpriz bir hediyeye hemen bakma dürtüsünü bastırdığında (baskın tepki) çaba harcayan kontrol sergiler ve bir yetişkin bunu yapmak için izin verene kadar (alt baskın tepki) ödülü bekler (Razza ve ark., 2015). Basitçe söylemek gerekirse, çaba harcayan kontrol, çocukların tepkiselliği veya duygusallığı kontrol etmelerini sağlayan erken çocukluk mizacının özdüzenleyici yönüdür.

Akademik başarının özdüzenleme yoluyla geliştirilmesini hedef almış, bazı çalışmalar yaş, cinsiyet, aile, öğretmen özdüzenlemeyle olan ilişkisini incelemiş (Arslan ve ark., 2021; Çoban ve Ergenekon, 2021; Çobanoğlu ve ark., 2020; Temiz, 2019; Tuzcuoğlu ve ark., 2019), bazıları eğitim programındaki disiplinin özdüzenleme ile olan ilişkisini araştırmış (Aydoğan, 2022; Canol, 2021;

Dülger Ceylan, 2022; Ezmeci, 2019; Gündüz, 2020; Liman, 2017), bazısı ölçek geliştirmiştir (Arslan ve Gelişli, 2015; Bayındır ve Ural, 2016; Fındık-Tanrıbuyurdu, 2012;Smith-Donalt ve ark.,2007). Günümüze doğru geldikçe, özdüzenleme kavramına olan ilgi ve araştırmalar artarak devam etmiştir. Bu araştırma okul öncesi dönemdeki çocukların özdüzenleme becerilerinin ne düzeyde olduğunu göstererek, bu konuda yapılan çalışmaların arttırılmasına katkı sağlamak açısından son derece önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma, Karaman ilinde okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden 48 ile 72 ay arası çocukların özdüzenleme becerilerinin incelenmesidir.

Araştırma Problemler

Karaman ilinde okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 48 ile 72 ay arası çocukların özdüzenleme becerileri, bağımsız değişkenler açısından ne düzeydedir? sorusu bu araştırmanın problem cümlesini oluşturmuştur. Karaman ilinde okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden; 48 ile 72 ay arası çocukların özdüzenleme becerilerine yönelik araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. 48 ile 72 ay arası olan çocukların özdüzenleme becerileri ne düzeydedir?
2. 48 ile 72 ay arası olan çocukların özdüzenleme becerileri cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
3. 48 ile 72 ay arası olan çocukların özdüzenleme becerileri, çocukların yaşına göre farklılaşmakta mıdır?
4. 48 ile 72 ay arası olan çocukların özdüzenleme becerileri, odalarının olup olmaması değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Karaman ilinde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında 48-72 ay arasında öğrenim gören 180 öğrenciyi kapsamaktadır.

Araştırma Modeli

Araştırma var olan durumu ortaya çıkarmayı amaçladığı için tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişteki ve günümüzdeki bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan yaklaşımlardır. Araştırmaya konu olan olay, kişi veya nesne kendi koşulları içinde var olduğu şekliyle tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Eroğlu, 2006). Tarama türü araştırmalar, büyük gruplarla çalışma olanağı sağlar ve sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılır. Araştırma modellerinde mevcut durum gözlemlenmektedir. Yani araştırmacının bağımsız değişken üzerinde bir manipülasyonu yoktur (Büyüköztürk, 2001; Karasar, 2005).

Araştırma Grubu

Karaman ili Merkez ilçesinde bulunan Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel ve devlet anasınıfları, bağımsız anaokulları ile kız meslek liseleri bünyesindeki uygulama sınıflarının okulöncesine devam eden 48-60 ve 61-72 ay grubu çocukları oluşmaktadır. Bu veriler doğrultusunda Karaman İli Merkez

İlçesi'nde 36 kurumda toplam 3.704 çocuk çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise, evrenden tesadüfi yöntemle seçilmiş 2017-2018 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 10 okuldan 48-72 ay arasındaki 180 çocuk oluşmuştur.

Veri Toplama Araçları

Smith-Donalt ve ark. (2007) tarafından Amerika'da Okulöncesi Öz Düzenleme Ölçeği (OÖDÖ), performansa dayalı değerlendirme yapılmasını sağlayan bir ölçek geliştirmişlerdir. Fındık-Tanrıbuyurdu (2012) tarafından, ölçeğin Türkiye'de geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. OÖDÖ, 16 maddelik bir ölçektir. Ölçeğin Türkiye ile ilişkin betimsel analizinin bulgularında, çocukların ölçeğin tamamından alınabilecek en yüksek puanın 48 olduğu belirtilmiştir. Dikkat/dürtü kontrolü alt boyutundan en yüksek puanın 30 olduğu bu alt boyutta, ölçeğin geri kalanında olduğu gibi çocukların yüksek düzeyde özdüzenleme gösterdikleri belirtilmiştir. Çocukların olumlu duygular alt boyutundan alınabilecek en yüksek puanın 18 olduğu belirtilmiştir.

Verilerin Analizi

IBM SPSS Statistics 21.0 paket programı ile veri analizleri yapılmıştır. Normallik analizlerinde çarpıklık ve basıklık katsayılarının – 2 ile +2 arasında olması, dağılımın normalliği için yeterli kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2014). Araştırmada veriler normal dağılım göstermektedir. Ancak bağımsız değişkenlerin şıklarına verilen cevaplar 30'un altında olduğu görülmektedir. Bundan dolayı non-parametrik testlerden olan *"Mann Whitney U-Testi"* ve *"Kruskal-Wallis Testi"* uygulanmıştır. Kruskal-Wallis Testi, cevap sayısı 30'un altında olan sorularda ortalama puanlar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek için kullanılır (Büyüköztürk, 2014).

Bulgular

Öğrencilerin, Okulöncesi Öz Düzenleme Ölçeği Toplam Ortalama ve Alt Boyutlarına İlişkin Bulguları

48 ile 72 ay öğrencilerin, OÖDÖ toplam ortalama puanları, ayrıca Dikkat/Dürtü Kontrolü ve Olumlu Duygu alt boyutlarına ilişkin frekans, ortalama, en düşük puan, en yüksek puan ve standart sapma değerleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1.
48 ile 72 ay öğrencilerin, OÖDÖ "uygulayıcı değerlendirme formunun" ve alt boyutları olan "dikkat/dürtü kontrolü" ve "olumlu duygu" ile ilgili bulguları

Öz Düzenleme ve Alt Boyutları	N	X Toplam	X	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	ss
Öz Düzenleme Uygulayıcı Değerlendirme Formu (Toplam)	180	39.20	2.45	22.00	47.00	5.48
Dikkat/Dürtü Kontrolü	180	26.63	2.66	13.00	30.00	3.85
Olumlu Duygu	180	12.57	2.09	5.00	18.00	2.34

Tablo 1 incelendiği zaman öğrencilere ait OÖDÖ ortalamaları sırasıyla *"Öz Düzenleme Uygulayıcı Değerlendirme Formu (Toplam)"* (X=39.20), *"Dikkat/Dürtü Kontrolü"* (X=26.63), *"Olumlu Duygu"* (X=12.57) şeklinde belirlenmiştir. Öz düzenleme uygulayıcı değerlendirme formunda bulunan on altı yönergenin on tanesi dikkat/dürtü kontrolü, altı tanesi de olumlu davranış ile ilgilidir. Öz Düzenleme Uygulayıcı Değerlendirme Formunun Toplam ortalaması (X=2.45), dikkat/dürtü kontrolü alt boyutunun ortalaması (X=2.66), olumlu davranış alt boyutunun ortalaması da (X=2.09) olarak elde edilmiştir.

48 ile 72 ay öğrencilerin dikkat/dürtü kontrolü öz düzenleme becerilerinde daha başarılı oldukları görülmektedir.

Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Öz Düzenleme Ölçeği Bulguları

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz düzenleme puan toplamlarının, cinsiyet değişkenine göre gösterdiği farklılığı tespit etmek için Mann-Whitney U-testi yapılmıştır. Bu test sonuçları ile ilgili veriler Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2.
48 ile 72 ay öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre öz düzenleme toplam puanlarının Mann-Whitney U-testi analizleri

Cinsiyet	N	%	Sıra (X)	Sıra Toplamı	U	p
Kız	90	50	91.15	8203.50	3991.500	.867
Erkek	90	50	89.85	8086.50		
TOPLAM	180	100				

p>.05

Tablo 2 incelendiği zaman öğrencilere ait uygulayıcı değerlendirme formundan elde edilen toplam öz düzenleme puanlarının, öğrencilerin cinsiyetine göre Mann-Whitney U-Testi sonucuna göre p>.05 düzeyinde (p=.867) anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin öz düzenleme dikkat/dürtü kontrol ve olumlu duygu, cinsiyet değişkenine göre gösterdiği farklılığı tespit etmek için Mann-Whitney U-testi yapılmıştır. Bu test sonuçları ile ilgili veriler Tablo 3'de yer verilmiştir.

Tablo 3.
48 ile 72 Ay Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Öz Düzenleme Dikkat/Dürtü Kontrolü ve Olumlu Duygu Alt Boyut Puanlarının Mann-Whitney U-Testi Analizleri

Alt Boyut	Cinsiyet	N	%	Sıra (X)	Toplam	U	p
Dikkat/Dürtü Kontrolü	Kız	90	50	87.31	7858.00		
	Erkek	90	50	93.69	8432.00	3763.000	.399
	Toplam	180	100				
Olumlu Duygu	Kız	90	50	96.13	8651.50		
	Erkek	90	50	84.87	7638.50	3543.500	.143
	Toplam	180	100				

p>.05

Tablo 3 incelendiği zaman öğrencilere ait öz düzenleme uygulayıcı değerlendirme formundan elde edilen toplam dikkat/dürtü kontrolü puanlarının, öğrencilerin cinsiyetine göre değerlendirilen Mann Whitney U-testi sonucuna göre p>.05 düzeyinde (p=.399) anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Tabloda olumlu duygu puanlarının, öğrencilerin cinsiyetine göre yapılan Mann Whitney U-testi sonucu için p>.05 düzeyinde (p=.143) de anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Öğrencilerin Yaşlarına Göre Öz Düzenleme Ölçeği Bulguları

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz düzenleme puan toplamlarının, yaş değişkenine göre gösterdiği farklılığın belirlenmesi için Mann-Whitney U-testi tekniği uygulanmıştır. Bu test sonuçları ile ilgili veriler Tablo 4'de yer verilmiştir.

Tablo 4.

48 ile 72 ay öğrencilerin yaş değişkenine göre öz düzenleme toplam puanlarının mann whitney u-testi analizleri

Yaş	N	%	Sıra (X)	Sıra Toplamı	U	p
48-60 Ay	87	48.3	77.56	6748.00		
61-72 Ay	93	51.7	102.60	9542.00	2920.000	.001*
TOPLAM	180	100				

*p<.05

Tablo 4 incelendiği zaman öğrencilere ait uygulayıcı değerlendirme formundan elde edilen toplam öz düzenleme puanlarının, öğrencilerin yaşına göre Mann-Whitney U-Testi sonucu için p<.05 düzeyinde (p=.001*) anlamlı bir farklılık görülmektedir. Yaşı 61-72 ay olan öğrencilerin, uygulayıcı değerlendirme formunda en yüksek sıra ortalamasına (SO:102.60) sahip oldukları tespit edilmiştir. Böylece yaşça büyük öğrencilerin, öz düzenleme becerileri bakımından daha ileri seviyede oldukları söylenebilir. Araştırmaya katılan öğrencilerin öz düzenleme dikkat/dürtü kontrol ve olumlu duygu, yaş değişkenine göre gösterdiği farklılığı tespit etmek için Mann-Whitney U-testi yapılmıştır. Bu test sonuçları ile ilgili veriler Tablo 5'de yer verilmiştir.

Tablo 5.

48 ile 72 ay öğrencilerin yaş değişkenine göre öz düzenleme dikkat/dürtü kontrolü ve olumlu duygu alt boyut puanlarının mann whitney u-testi analizleri

Alt Boyut	Cinsiyet	N	%	Sıra (X)	Toplam	U	p
Dikkat/Dürtü Kontrolü	48-60 Ay	87	48.3	79.39	6907.00		
	61-72 Ay	93	51.7	100.89	9383.00	3079.000	.005*
	TOPLAM	180	100				
Olumlu Duygu	48-60 Ay	87	48.3	85.19	7411.50		
	61-72 Ay	93	51.7	95.47	8878.50	3583.500	.182*
	TOPLAM	180	100				

*p<.05

Tablo 5 incelendiği zaman öğrencilere ait öz düzenleme uygulayıcı değerlendirme formundan elde edilen toplam dikkat/dürtü kontrolü puanlarının, öğrencilerin yaşına göre yapılan Mann

Whitney U-Testi sonucu için p<.05 düzeyinde (p=.005*) anlamlı bir farklılık görülmektedir. Yaşı 61-72 ay olan öğrencilerin, uygulayıcı değerlendirme formuna en yüksek sıra ortalaması (SO:100.89) cevabını verdikleri tespit edilmiştir. Olumlu duygu puanlarının, öğrencilerin yaş değişkenine göre yapılan Mann-Whitney U-Testi sonucuna göre p>.05 düzeyinde (p=.182) de anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Çocukların Kendilerine Ait Odasının Olup Olmaması Durumu Göre Öz Düzenleme Ölçeği Bulguları

Araştırmaya katılan öğrencilerin öz düzenleme puan toplamlarının, kendilerine ait odasının olup olmama durumuna göre gösterdiği farklılığın belirlenmesi için Mann-Whitney U-testi yapılmıştır. Bu test sonuçları ile ilgili veriler Tablo 6'da yer verilmiştir.

Tablo 6.

Çocukların kendilerine ait odasının olup olmaması değişkenine göre öz düzenleme toplam puanlarının Mann-Whitney U-testi analizleri

Çocuğun Odası Var Mı?	N	%	Sıra (X)	Sıra Toplamı	U	p
Evet	133	73.9	90.87	12086.00	3076.000	.871
Hayır	47	26.1	89.45	4204.00	4204.00	
Toplam	180	100				

p<.05

Tablo 6 incelendiği zaman öğrencilere ait uygulayıcı değerlendirme formundan elde edilen toplam öz düzenleme puanlarında, öğrencilerin kendilerine ait odasının olup olmaması değişkenine arasında yapılan Mann-Whitney U-testi sonucuna göre p>.05 düzeyinde (p=.871) anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin öz düzenleme dikkat/dürtü kontrol ve olumlu duygu, çocukların kendilerine ait odasının olup olmaması değişkenine göre gösterdiği farklılığı tespit etmek için Mann-Whitney U-testi yapılmıştır. Bu test sonuçları ile ilgili veriler Tablo 7'de yer verilmiştir.

Tablo 7.

Çocukların kendilerine ait odasının olup olmaması değişkenine göre öz düzenleme dikkat/dürtü kontrolü ve olumlu duygu alt boyut puanlarının Mann-Whitney U-testi analizleri

Alt Boyut	Çocuğun Odası Var Mı?	N	%	Sıra (X)	Sıra Toplamı	U	p
Dikkat/Dürtü Kontrolü	Evet	133	73.9	88.15	11724.00		
	Hayır	47	26.1	97.15	4566.00	2813.000	.296
	Toplam	180	100				
Olumlu Duygu	Evet	133	73.9	96.82	12877.50		
	Hayır	47	26.1	72.61	3412.50	2284.500	.006*
	Toplam	180	100				

*p<.05

Tablo 7 incelendiği zaman öğrencilere ait öz düzenleme uygulayıcı değerlendirme formundan elde edilen toplam dikkat/dürtü kontrolü puanlarının, kendilerine ait odasının olup olmaması değişkenine göre yapılan Mann-Whitney U-testi sonucuna göre p>.05 düzeyinde (p=.296) anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Olumlu duygu puanlarının, öğrencilerin odalarının olması değişkenine göre yapılan Mann-Whitney U-testi sonucuna göre p<.05 düzeyinde (p=.006*) de anlamlı bir farklılık görülmektedir. Olumlu duygu alt boyutunda ise odası olan öğrencilerin aileleri, uygulayıcı değerlendirme formuna en yüksek sıra ortalaması (SO:96.82) cevabını verdikleri tespit edilmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Okulöncesi 48 ile 72 ay arası öğrencilerin, *"Dikkat/Dürtü Kontrolü"* alt boyutunda öz düzenleme becerilerinde daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öz düzenleme uygulayıcı değerlendirme formunda toplam ortalaması (X=2.45), dikkat/dürtü kontrolü alt boyutunun ortalaması (X=2.66), olumlu davranış alt boyutunun ortalaması da (X=2.09) olarak elde edilmiştir. Böylece öğrencilerin dikkat/dürtü kontrolü alt boyutunda, olumlu davranışa göre daha yüksek puan almaları öz düzenleme açısından daha başarılı oldukları ile yorumlanabilir. Fındık-Tanrıbuyurdu (2012) *"Okul Öncesi Öz Düzenleme Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması"* adlı yüksek lisans tezinde ölçeğin betimsel analizlerinden elde edilen bulgularda çocukların ölçeğin genelinden aldıkları ortalama puanın 38.72 olduğu görülmektedir. Ölçeğin tamamından alınabilecek en yüksek puanın 48 olduğu göz önünde bulundurulduğunda çalışmaya katılan 233 çocuğun öz düzenlemelerinin yüksek olduğunu söylenebilir. Dikkat/Dürtü Kontrolü alt boyutunda çalışmaya katılan çocukların ortalamasının 26.50 olduğu belirlenmiştir. En yüksek puanın 30 olduğu bu alt boyutta da çocukların ölçeğin genelinde olduğu gibi yüksek düzeyde öz düzenleme gösterdikleri ifade edilebilir. Olumlu Duygu alt boyutunda çocukların ortalama puanlarının 12.22 olduğu belirlenmiştir. Bu boyutta alınabilecek en yüksek puanın 18 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, çocukların ölçeğin tamamı ve Dikkat/Dürtü Kontrolü alt boyutu ile tutarlı olarak yüksek performans gösterdikleri söylenebilir. Fındık-Tanrıbuyurdu (2012)'nun çalışması ile bu çalışma arasında *"Öz düzenleme uygulayıcı değerlendirme formunda"* ve *"dikkat/dürtü kontrolü alt boyutunda"* benzerlik olduğu görülmektedir. İki çalışmada da öğrencilerin betimsel istatistiklerde yüksek performans gösterdiği belirlenmiştir.

Okulöncesi 48 ile 72 ay arası öğrencilerin uygulayıcı değerlendirme formundan elde edilen öz düzenleme puanları, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Ancak kız öğrencilerin, uygulayıcı değerlendirme formunda en yüksek sıra ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir. Özdüzenleme becerileri bakımından kız çocuklarının lehine olan çalışmalar (Arslan ve ark., 2021; Astarlar, 2019; Bayındır, 2016; Dağgül ve Işık-Gürşimşek, 2019; Dağgül, 2016; Eroğlu, 2018; Karakurt, 2019; Klenberg, 2015; Kurt,2020; Matthews, ve ark., 2009; Özbey, 2018; Samar, 2019; Şepitci, 2018; Temel ve Arslan, 2021; Tuzcuoğlu ve ark., 2019) olduğu görülmektedir. Fındık-Tanrıbuyurdu (2012)'nun çalışması ile bu çalışma arasında öğrencilerin cinsiyetine göre farklılıklar olduğu görülmektedir. Fındık-Tanrıbuyurdu (2012)'nun çalışmasında erkek öğrencilerin daha yüksek puan aldığı, bu çalışmada ise kız öğrencilerin daha yüksek puan aldığı görülmektedir. Bayındır'ın (2016), çalışması ile bu çalışma arasında öğrencilerin cinsiyetine göre benzerlik olduğu

görülmektedir. Bayındır'ın çalışmasında kız öğrencilerin daha yüksek puan aldığı, bu çalışmada da kız öğrencilerin daha yüksek puan aldığı görülmektedir.

Okulöncesi 48 ile 72 ay arası öğrencilerinin uygulayıcı değerlendirme formundan elde edilen öz düzenleme puanları, öğrencilerin yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Yaşça büyük öğrencilerin (61-72 ay), öz düzenleme becerileri bakımından daha ileri düzeyde oldukları tespit edilmiştir. Özdüzenleme yaş değişkenine göre büyük olan çocukların lehine olan çalışmalar (Astarlar, 2019; Bayındır ve Biber 2019; Bayındır, 2016; Denham ve ark., 2012; Skibbe ve ark., 2011; Tuzcuoğlu ve ark., 2019) olduğu görünmektedir. Dikkat/dürtü kontrolü alt boyutunda da, 61-72 ay olan öğrencilerin lehine yönelik anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Fındık-Tanrıbuyurdu (2012)'nun çalışması ile bu araştırma arasında öğrencilerin yaşa değişkenine göre benzerlik olduğu görülmektedir. Onun çalışmasında da yaşça büyük öğrencilerinin daha yüksek puan aldığı, bu çalışmada da büyük yaş öğrencilerin daha yüksek puan aldığı görülmektedir. Bu sonuçlara göre yaşça büyük olan öğrencilerin zihinsel ve sosyal olarak gelişimleri daha ileri seviyede olduğu görülmektedir. Öğrencilerin yaşça büyük olmaları özdüzenleme ölçeğinde de yüksek puan aldıkları ile yorumlanabilir.

Okulöncesi 48 ile 72 ay arası öğrencilerin uygulayıcı değerlendirme formundan elde edilen öz düzenleme puanları arasında, öğrencilerin odasının bulunup bulunmama durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Ancak olumlu duygu alt boyutunda, odası olan öğrencilerin lehine yönelik anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Öneriler

Etkili özdüzenleme, çocukların okula uyumlarında kilit bir rol oynar ve akademik başarı için bir temel oluşturur. Özdüzenleme becerilerinin geliştirilmesi sadece çocukların öğrenmesini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda sınıftaki davranışsal ve duygusal sorunları da önler. Bu nedenle, öz düzenleme becerileri okul başarısızlığına karşı koruyucu bir faktör olarak hizmet eder. Okul personeli, çevresel, öğretimsel ve davranışsal müdahaleler yoluyla öğrencilerin öz düzenleme becerilerini bilinçli olarak geliştirmelidir. Bu müdahaleler, erken çocukluk eğitimi öğrencilerinde ortaya çıkan özdüzenlemeyi desteklemek için okul günü boyunca kolayca dahil edilebilir. Öğrencilere özdüzenleme becerilerini öğretmek, gelecekteki yaşam başarısını sağlamak için uzun vadeli bir yatırımdır.

Bu araştırma; Karaman ili Merkez ilçesi okulöncesi eğitim okullarına giden 48 ile 72 ay arası çocukların özdüzenleme becerilerini inceleyen bir çalışmadır. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda şu önerilerde bulunulmuştur.

1. Karaman ilinin Merkez ilçesi ile sınırlandırılan bu araştırma farklı illerde veya bölgelerde tekrarlanarak sonuçları karşılaştırılabilir.
2. Daha geniş bir örneklem ile alt problemlerin farklılaştığı benzer bir araştırma yapılabilir.
3. Araştırmacılar tarafından okulöncesi çocuklarının öz düzenleme beceri düzeylerini geliştiren eğitim programları ve tutumlarla ilgili etkinlikler hazırlanabilir.

4. Ülkemizde okulöncesi öz düzenleme çalışmalarının sınırlı olması sebebiyle bu alanda çalışmaların arttırılması önerilebilir.

5. Araştırmacılar tarafından okulöncesi alanında kendi kültürümüze özgü özdüzenleme ölçekleri oluşturabilir.

6. Ülkemizde *"Okulöncesi Eğitim Program"* içeriğinin öz düzenleme alt boyutlarını kavrayacak şekilde düzenlenmesi sağlanabilir.

7. Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmenleri okulöncesinde öğrencilerin oyunlarına katılmalarını sağlayacak özdüzenleme becerilerinin çeşitli oyun grupları ile geliştirilmesine yönelik hizmet içi eğitim kurslarına alabilir.

Kaynakça

Aral, N., Kandır, A. ve Can Yaşar, M. (2011). *Okulöncesi Eğitim/Okulöncesi Eğitim Programı.* İstanbul: Ya-Pa Yayınları.

Arslan, Ö. , Çavunt, F. , Çoban, A. , Dinç, E. , Erkoç, A. , Karan, S. Ş. , Meriç, İ. , Mutlu, N. ve Akşin Yavuz, E. (2021). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Öz Düzenleme Becerilerinin İncelenmesi. *International Primary Education Research Journal*, 5(2), 180-199.

Arslan, S. ve Gelişli, Y. (2015). Algılanan öz-düzenleme ölçeği: bir ölçek geliştirme çalışması. *Sakarya University Journal of Education,* 5(3), 67-74.

Astarlar, F. (2019). *Okul Öncesi Eğitime Devam Eden 4-6 Yaş Çocuklarının Öz-Düzenleme Becerilerinin İzlenmesi.* Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Aydoğan, S. (2022). *Öz-Düzenleme Eğitim Programının 5-6 Yaş Çocuklarında Öz-Düzenleme Ve Dil Becerilerine Etkisi.* Doktora Tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Bayındır, D. (2016). *48-72 Aylık Çocuklar İçin Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği'nin Geliştirilmesi Ve Çocukların Öz Düzenleme Beceri Düzeyleri İle Annelerine Bağlanma Biçimleri, Annelerin Ebeveyn Davranışları Ve Psikolojik Sağlıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.* Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Bayındır, D. ve Biber, K. (2019). 60-72 Aylık Çocukların Okula Hazır Bulunuşluk Düzeyleri İle Öz Düzenleme Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi,* 9(1), 135-154. https://doi.org/10.23863/kalem.2018.105

Bayındır, D. ve Ural, O. (2016). Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği'nin geliştirilmesi. *Uluslararası Online Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(4), 119-132

Becker, D.R., McClelland, M., Loprinzi, P. and Trost, S.G. (2014). Physical Activity, Self-Regulation, and Early Academic Achievement In Preschool Children. *Early Education and Development*, 25, 56-70. https://doi.org/10.1080/10409.289.2013.780505.

Berry, D. (2012). Inhibitory Control and Teacher-Child Conflict: Reciprocal Associations Across the Elementary-School Years. *Journal of Applied Developmental Psychology,* 33, 66-76.

Best, J.R. and Miller, P.H. (2010). A Developmental Perspective on Executive Function. *Child Development,* 81(6), 1641-1660.

Blair, C. (2002), School Readiness: Integrating Cognition and Emotion in a Neurobiological Conceptualization of Children's Functioning at School Entry. *American Psychologist,* 57(2) 111-127. https://doi.org/10.1037//0003-066X.57.2.111.

Blair, C. and Razza, R.P. (2007). Relating Effortful Control, Executive Function, and False Belief Understanding to Emerging Math and Literacy Ability in Kindergarten. *Child Development*, 78(2), 647-663. https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2007.01019.x

Büyüköztürk, Ş. (2001). *Deneysel Desenler.* Pegem Yayıncılık. Ankara.

Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı.* Ankara: Pegem Akademi.

Canol, B. (2021). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 60-72 Aylık Çocuklara Yönelik Hazırlanan Öz Düzenleme Eğitim Programının Çocukların Öz Düzenleme Ve Sosyal Becerileri Üzerine Etkisi*. Tezli Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çoban, A. ve Ergenekon, Ö. (2021). Okul Öncesi Eğitiminin Amaçlarına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri. *Al Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 1-18.

Çobanoğlu, R. , Yıldırım, A. ve Çapa Aydın, Y. (2020). Okul Öncesi Eğitimin Niteliğine Bir Bakış: Aileler, Öğretmenler ve Çalışma Koşulları ile İlgili Sorunlar. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi,* 8 (2), 407-430

Dağgül, H.C. (2016). *Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Öz Düzenleme Becerileri İle Ebeveynlerin Çocuk Yetiştirme Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Doğu Akdeniz Üniversitesi, Kıbrıs.

Dağgül, H.C. and Işık Gürşımşek, A. (2019). Investigating Pre-School Children's Self-Regulation Skills in Terms of Various Variables in Northern Cyprus. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi,* 9(2), 491-522.

Denham, S.A., Warren-Khot, H.K., Bassett, H.H., Wyatt, T. and Perna, A. (2012). Factor structure of selfregulation in preschoolers: Testing models of a fieldbased assessment for predicting early school readiness. *Journal of Experimental Child Psychology,* 111, 386-404. https://doi.org/10.1016/j.jecp.2011.10.002

Diamond, A. (2005). ADD (ADHD Without Hyperactivity), a Neurobiologically and Behaviorally Distinct Disorder from ADHD (with hyperactivity). *Development and Psychopathology,* 17, 807-825.

Diamond, A. and Lee, K. (2011). Interventions Shown to Aid Executive Function Development in Children 4 to 12 Years Old. *Science,* 333(6045), 959-964. https://doi.org/10.1126/science.1204529.

Dülger Ceylan, E. (2022). *Öz-Düzenleme Eğitim Programının 5-6 Yaş Çocuklarında Zihin Kuramı, Öz-Düzenleme ve Sosyal Yetkinlik Becerilerine Etkisi.* Doktora Tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Eisenberg, N., Valiente, C. and Eggum, N.D. (2010). Self-Regulation and School Readiness. *Early Education and Development,* 21(5), 681-698. https://doi.org/10.1080/10409.289.2010.497451.

Eroğlu, O. (2006). Araştırma Modelleri, İzleme Araştırmaları, Tezsiz Yüksek Lisans Programı, Ankara Üniversitesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi ABD, Ankara. http://80.251.40.59/education.ankara.edu.tr/aksoy/eay/eay/b0506/oeroglu.doc 25.10.2022 tarihinde adresinden alınmıştır.

Ezmeci, F.(2019). *Okul Öncesi Öz-Düzenleme Programı'nın Çocukların Özdüzenleme, Problem Davranış ve Sosyal Becerilerine Etkisi*. Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Fındık-Tanrıbuyurdu, E. (2012). *Okulöncesi Öz Düzenleme Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması.* Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Gonzales, C.R., Bowles, R., Geldhof, G.J., Cameron, C.E., Tracy, A. and McClelland, M.M. (2021). The Head-Toes-Knees-Shoulders Revised (HTKS-R): 77 Development and Psychometric Properties of a Revision to Reduce Floor Effects. *Early Childhood Research Quarterly,* 56, 320-332. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2021.03.008.

Gündüz, A. (2020). *Öz düzenleme eğitim programının okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerilerine ve etkileşimli akran oyunlarına etkisinin incelenmesi.* Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Hernández, M.M., Valiente, C., Eisenberg, N., Berger, R.H., Spinrad, T.L., VanSchyndel, S.K., Silva, K.M., Southworth, J. and Thompson, M.S. (2017). Elementary Students' Efortful Control and Academic Achievement: The Mediating Role of Teacher-Student Relationship Quality. *Early Childhood Research Quarterly,* 40, 98-109. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2016.10.004.

Hester, R. and Garavan, H. (2004). Executive Dysfunction in Cocaine Addiction: Evidence for Discordant Frontal, Cingulated, and Cerebellar Activity. *Journal of Neuroscience,* 24, 11017-11022.

Ivanov, I., Schulz, K.P., London, E.D. and Newcorn, J.H. (2008). Inhibitory Control Deficits in Dhildhood and Risk for Substance use Disorders: A Review. *American Journal of Drug and Alcohol Abuse,* 34(3), 239-258. https://doi.org/10.1080/009.529.90802013334.

Karakurt, Ç. (2019). *Okul Öncesi Eğitime Devam Eden 48-72 Aylık Çocukların Öz Düzenleme Becerileri İle Dil Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. 15. Baskı. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.

Kayın, Z. (2022). *Okulöncesi Eğitime Devam Etmekte Olan 60-72 Aylık Çocukların Öz Düzenleme Becerilerinin Çocukların İletişim Becerilerine Olan Etkisi.* Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Okan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Klenberg, L. (2015). *Assessment and Development of Executive Functions in School-age Children.* Master Thesis. Institute of Behavioural Sciences University of Helsinki, Finland.

Kurt, ŞH. (2020). *Okul Öncesi Eğitim Alan Çocukların Öz-Düzenleme Gelişiminin Öğretmen ve Okul Öncesi Eğitimle İlişkisi*. Doktora Tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

Kyte, Z.A., Goodyer, I M. and Sahakian, B.J. (2005). Selected Executive Skills in Adolescents With Recent First Episode Major Depression. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 46, 995-1005.

Ladd, G.W., Birch, S.H. and Buhs, E.S. (1999). Children's Social and Scholastic Lives in Kindergarten: Related Spheres of Influence? *Child Development,* 70(6), 1373-1400.

Liew, J. (2012). Efortful Control, Executive Functions, and Education: Bringing Self-Regulatory and Social-Emotional Competencies to the Table. *Child Development Perspectives,* 6(2), 105-111.

Liman, B. (2017). *Öz Düzenleme Beceri Eğitimi Programının Altı Yaş Grubu Çocukların Öz Düzenleme Becerilerine, Sosyal Duygusal Davranışlarına ve Sosyal Becerilerine Etkisinin İncelenmesi.* Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Matthews, J.S., Ponitz, C.C. and Morrison, F.J. (2009). Early Gender Differences in Self-Regulation and Academic Achievement. *Journal of Educational Psychology,* 101(3), 689-704. doi:10.1037/a0014240

McClelland, M., Morrison, F.J. and Holmes, D.L. (2000). Children at Risk for Early Academic Problems: The Role of Learning-Related Social Skills. *Early Childhood Research Quarterly,* 15(3), 307-329. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2006.09.003.

Moffitt, T.E., Arseneault, L., Belsiky, D., Dickson, N., Hancox, R.J., Harrington, H., Houts, R., Poulton, R., Roberts, B.W., Ross, S., Sears, M.R., Thomson, W.M. and Caspi, A. (2011). A Gradient of Childhood Self-Control Predicts Health, Wealth, and Public Safety. *Proc Natl Acad Sci USA (PNAS),* 108, 2693–2698. https://doi.org/10.1073/pnas.101.007.6108

Munakata, Y., Snyder, H.R. and Chatham, C.H. (2012). Developing Cognitive Control: Three Key Transitions. *Current Directions in Psychological Science*, 21(2), 71–77. https://doi.org/10.1177/096.372.1412436807.

Özbey, S. (2018). Okul öncesi dönem çocuklarında motivasyon ve öz düzenleme becerileri üzerine bir inceleme. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 6(65), 26-47. https://doi.org/10.16992/ASOS.13361

Ponitz, C.C., McClelland, M.M., Matthews, J.S. and Morrison, F.J. (2009). A Structured Observation of Behavioral Self-Regulation and its Contribution to Kindergarten Outcomes. *Developmental Psychology*, 45(3), 605.

Puranik, C.S., Boss, E. and Wanless, S. (2019). Relations Between Self-Regulation and Early Writing: Domain Specific or Task Dependent?. *Early Childhood Research Quarterly,* 46, 228-239. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2018.02.006.

Raver, C.C. (2004). Placing Emotional Self-Regulation in Sociocultural and Socioeconomic Contexts. *Child Development,* 75, 346-353

Razza, R.A., Bergen-Cico, D. and Raymond, K. (2015). Enhancing preschoolers' self-regulation via mindful yoga. *Journal of Child and Family Studies,* 24(2), 372-385.

Ribner, A.D., Willoughby, M.T. and Blair, C.B. (2017). Executive Function Bufers The Association Between Early Math and Later Academic Skills. *Frontiers in Psychology,* 8, 1-12. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00869.

Rimm-Kaufman, S., Nathanson, L., Brock, L.L., Curby, T.W. and Grimm, K.J. (2009). The Contribution of Children's Self-Regulation and Classroom Quality to Children's Adaptive Behaviors in the Kindergarten Classroom. *Developmental Psychology,* 45(4), 958-972.

Rothbart, M.K. and Bates, J.E. (2006). *Temperament.* In N. Eisenberg, W. Damon, R.M. Lerner, N.E. Eisenberg, W.E. Damon, and R.M.E. Lerner (Eds.), Handbook of child psychology: Vol. 3, social, emotional, and personality development. Hoboken, NJ, US: Wiley.

Röthlisberger, M., Neuenschwander, R., Cimeli, P. and Roebers, C.M. (2013). Executive Functions in 5-to 8-Year Olds: Developmental Changes and Relationship to Academic Achievement. *Journal of Educational and Developmental Psychology,* 3(2), 153-167.

Samar, Y. (2019). *Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Öz Düzenleme Becerileri ile Sosyal Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Schmitt, S.A., Purpura, D.J. and Elicker, J.G. (2019). Predictive Links Among Vocabulary, Mathematical Language, and Executive Functioning in Preschoolers. *Journal of Experimental Child Psychology,* 180, 55-68. https://doi.org/10.1016/j.jecp.2018.12.005.

Skibbe, L.E., McDonald Connor, C., Morrison, F.J. and Jewkes, A.M. (2011). Schooling Effects on Preschoolers Self-Regulation, Early Literacy, and Language Growth. *Early childhood research quarterly,* 26(1), 42-49. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2010.05.001

Slot, P.L. and Von Suchodoletz, A. (2018). Bidirectionality in Preschool Children's Executive Functions and Language Skills: Is One Developing Skill The Better Predictor of the Other? *Early Childhood Research Quarterly,* 42, 205-214. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2017.10.005.

Smith-Donald, R., Raver, C.C., Hayes, T. and Richardson, B. (2007). Preliminary Construct and Concurrent Validity of Preschool Self-regulation Assessment (PSRA) for Field-Based Research. *Early Childhood Research Quarterly,* 22, 173-187.

Şepitci, M. (2018). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5-6 Yaş Çocukların Öz Düzenleme Becerilerinin Okul Uyumu İle İlişkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Temel, M. and Arslan, E. (2021). Investigation of Preschoolers' Self – Regulation Skills in Terms of Social Emotional Skills. *Journal Of Innovative Education Studies (IJES)*, 1(1), 29-37.

Temiz, A. (2019). *Okul Öncesi Dönemde Davranışsal Öz-Düzenleme Becerilerinin Çocuğa Ve Aileye İlişkin Değişkenler İle Ebeveyn Tutumları Açısından İncelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Üniversitesi, Ankara.

Traverso, L., Viterbori, P. and Usai, M. C. (2015). Improving Executive Function in Childhood: Evaluation of a Training Intervention For 5-Year-Old Children. *Frontiers in Psychology,* 6, 525. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.00525.

Tuzcuoğlu, N. , Efe Azkeskin, K. , İlçi Küsmüs, G. ve Cengiz, Ö. (2019). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Öz Düzenleme Becerileri ile Benlik Algıları Arasındaki İlişkisinin İncelenmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi,* Ekim 2019 Özel Sayısı, 607-623. https://doi.org/10.21733/ibad.613920

Zelazo, P.D. (2015). Executive Function: Refection, Iterative Reprocessing, Complexity, And the Developing Brain. *Developmental Review,* 38, 55-68. https://doi.org/10.1016/j.dr.2015.07.001.